

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Beskyttelse af sårbare BNBO mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider

25. oktober 2024

Dagsorden

- **Risikovurdering**
- **Afgørelse?**
- **Beskyttelse af sårbare BNBO**
  - **Frivillige aftaler**
  - **Påbud og forbud**
  - **Klage over påbud og forbud**
  - **Tinglysning**
  - **Erstatning**
  - **SKAT**
- **Særligt i forhold til 25 meter zonen**
- **Indberetning**

Risikovurdering

BNBO udpeges i udpegningsbekendtgørelsen 1. juli

Frist for risikovurdering = 1 år fra udpegning

Afgørelse?

Risikovurdering → indsats ikke nødvendig = ikke en afgørelse

- Ikke krav om partshøring
- Kan ikke påklages

- Vandforsyningerne kan efterfølgende spørge ind til det faglige grundlag for risikovurderingen
  - Kommunens svar herpå vil formentlig være en forvaltningsretlig afgørelse, der kan påklages

Risikovurdering → indsats nødvendig = påbud eller forbud er afgørelser

Beskyttelse af sårbare BNBO

Hvis BNBO er sårbart = beskyttelsesindsats nødvendig

Beskyttelsen skal som minimum medføre, at der ikke til erhvervsmæssigt brug anvendes pesticider, som er godkendt til konventionel brug

Beskyttelse af sårbare BNBO

Frivillig aftale

Pligt til at forsøge frivillig aftale (vandforsyningslovens § 13 f)

Påbud eller forbud

Ingen aftale = pligt til påbud (miljøbeskyttelseslovens § 24 a)

- **Undtagelser hvis lignende beskyttelse**
  - Frivillig aftale efter vandforsyningslovens § 13 d
  - Påbud eller forbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24
  - Påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a
  - Der er iværksat andre tilsvarende beskyttelsesforanstaltninger i BNBO

Beskyttelse af sårbare BNBO - frister

Frivillig aftale

Indgået aftale senest 6 måneder fra indberetning af risikovurdering

Påbud eller forbud

Ingen aftale = påbud eller forbud senest 2 måneder efter ovennævnte frist

Eksempel

Udpegning 1. juli

Risikovurdering foretages og indberettes senest 1. juli året efter

Frivillig aftale inden 31. december

Påbud eller forbud inden 1. marts

Beskyttelse af sårbare BNBO - frister

Særligt for 2024/2025

BNBO risikovurderet mellem 1. januar 2023 og 30. juni 2024

Ingen aftale tilbudt = aftale skal være tilbudt senest 1. december 2024 og indgået senest 31. december 2024 eller påbud eller forbud senest 1. marts 2025

Aftale tilbudt inden 31. december 2023 = påbud eller forbud senest 31. december 2024

Frivillig aftale, vfl § 13 f – indhold og omfang

Omfang

- Kun anvendes til beskyttelse af BNBO

Indhold

- Minimum: pesticidfri drift eller at der ikke til erhvervsmæssige formål anvendes pesticider godkendt til konventionelt brug

Eksempler på øvrigt muligt indhold

- Gødskningsrestriktioner
- Dyrkningsrestriktioner
- Afståelse af ejendom
- Skovrejsning

Frivillige aftaler, vfl § 13 f - proces

UDGANGSPUNKT: Den almene vandforsyning forsøger at indgå frivillig aftale

UNDTAGELSE: Kommunen tilbyder aftale, hvis vandforsyningen ikke har tilbudt aftale **ELLER** vandforsyningen ikke har ressourcer til at forsøge aftale

Vandforsyning og kommune bør inddrage hinanden tidligt i processen

Frivillige aftaler, vfl § 13 f - proces

Erstatning – kun omkostninger, der er nødvendige for grundvandsbeskyttelsen, jf. VFL § 52 a, stk. 1, nr. 10

= Kun det økonomiske tab, som aftalen om drikkevandsbeskyttelse medfører

Hvis kommunen indgår aftalen

- **Vandforsyningen skal høres om erstatningens størrelse**
  - **Vandforsyningen kan ikke modsætte sig, at aftalen indgås**

Kommunen skal udføre legalitetskontrol på erstatningens størrelse

Aftale forsøgt indgået?

Det er en forudsætning for anvendelsen af § 24 a, at aftale er forsøgt indgået.

Hvornår er aftale forsøgt indgået?

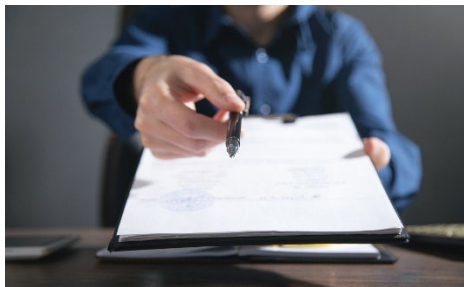
Skriftligt aftaletilbud sendt til lodsejer

- Ikke accepteret af lodsejer

Aftalen skal være indgået og endelig inden for fristerne

ELLER

Lodsejer har afvist at ville modtage et aftaletilbud

Påbud eller forbud, mbl § 24 a – omfang og indhold

Anvendelse kræver, at aftale er forsøgt indgået

Omfang

- Kun anvendes inden for BNBO

Indhold

- Kun påbud eller forbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider godkendt til konventionelt brug
- Påbud eller forbud til økologiske jordbrugere?
  - Påbud eller forbud mod erhvervsmæssige anvendelse af pesticider godkendt til konventionelt brug

Omfang og indhold kan suppleres med påbud eller forbud efter §§ 24 og 26 a

Påbud eller forbud, mbl § 24 a – Fra hvornår?

Påbud eller forbud skal efterkommes når eksisterende markplan er afviklet

Dvs. efterkommes efter førstkommende begivenhed:

- Efter førstkommende høst
- Dog senest 2 år fra påbuddet er givet

Klage over påbud og forbud

Klage over påbud eller forbud

- § 24 a = ikke opsættende virkning
- § 24 = opsættende virkning
- § 26 a = opsættende virkning

Klage over påbud eller forbud efter §§ 24 og 26 a kan medføre pligt til at anvende § 24 a

Beskyttelse af sårbare BNBO - tinglysning

Krav om tinglysning senest 4 uger efter aftaleindgåelse eller udstedelse af påbud eller forbud

- Frivillige aftaler, jf. vandforsyningslovens § 13 f
- Påbud eller forbud, jf. miljøbeskyttelseslovens § 24 a

UDGANGSPUNKT: Tinglysning sker på ejers regning

- Udgifterne til tinglysning kan indregnes i erstatningen

UNDTAGELSE: Kommunen betaler tinglysningen, hvis påbud eller forbud udgør ekspropriation

Der er ikke krav om tinglysning af:

- Frivillige aftaler, jf. vandforsyningslovens § 13 d
- Påbud eller forbud, jf. miljøbeskyttelseslovens § 24
- Påbud, jf. miljøbeskyttelseslovens § 26 a

Beskyttelse af sårbare BNBO - erstatning

Påbud og forbud gives mod fuld erstatning

Økologisk dyrkede arealer = tab i forbindelse med lavere jordpris

Erstatning efter miljøbeskyttelseslovens § 24 a skal udbetales senest når påbuddet eller forbuddet skal efterkommes

Klage over erstatningsstørrelse har ikke opsættende virkning for udbetaling af erstatning

Erstatning - SKAT

Påbud og forbud

Erstatningen er skattefri

Frivillige aftaler

UDGANGSPUNKT: erstatningen er skattepligtig

UNDTAGELSE: Hvis aftale indgås på ekspropriationslignende vilkår = skattefri

- Der skal være en byrådsbeslutning om at ville gennemføre beskyttelsen ved påbud eller forbud
- Hjemlen til påbudsviljen skal kunne gennemføre beskyttelsesforanstaltningen
- Alle berørte arealer (inkl. Arronderede arealer) skal klart fremgå fremgå

- Der kan indhentes bindende svar fra Skattestyrelsen

Beskyttelse af sårbare BNBO - ændringer

Beskyttelsesindsatserne (aftale, påbud eller forbud) er varige

- Frivillige aftaler kan ikke opsiges helt eller delvist uden at blive afløst af påbud eller forbud

Afgrænsningen af BNBO ændrer sig

BNBO bliver mindre = Beskyttelsesindsats opretholdes på hele arealet

BNBO bliver større = pligt til aftale, påbud eller forbud finder anvendelse på det nye areal

- Risikovurdering af det nye BNBO

Særligt i forhold til 25 meter zonen

Påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24, § 24 a og § 26 a kan ophæve 25 meter zonen

Tilsvarende rådighedsindskrænkning = forbud mod anvendelse af pesticider

- **Forbud mod pesticider ophæver forbuddet mod dyrkning og gødsning**

Miljøbeskyttelseslovens § 24 kan anvendes til at udstede forbud mod dyrkning og gødsning

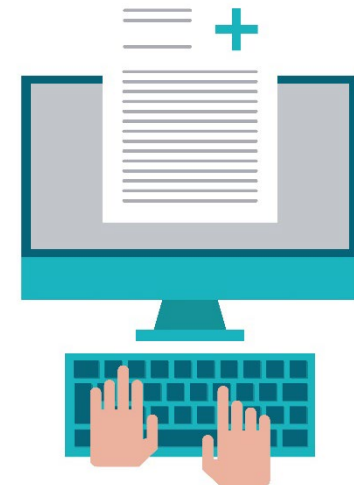
Indberetning

Kommunerne skal hvert år senest 1 juli indberette

- Hvilke BNBO, der er blevet risikovurderet, herunder om indsats er nødvendig eller ikke nødvendig

Kommunerne skal løbende indberette (senest 4 uger efter indgåelse eller udstedelse):

- Aftaler, der er tilbudte eller indgåede
- Påbud eller forbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24, § 24 a og § 26 a

Spørgsmål ?

